

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 42/2016
09.02.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Ивић, председника већа, Драгана Скока и Љубице Милутиновић, чланова већа, са саветником Весном Мраковић, као записничарем, одлучујући по захтевима за преиспитивање судске одлуке који су поднели Министарство трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије из Београда и Република Србија, преко Државног правобраниоца Републике Србије из Београда, против пресуде Управног суда 4 У 14850/15 (2012) од 17.12.2015. године, уз учешће противне странке, АА, из ..., коју заступа пуномоћник Марко Радојевић, адвокат из ..., у предмету инспекцијских мера, у нејавној седници већа, одржаној дана 09.02.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтеви се **УВАЖАВАЈУ, УКИДА СЕ** пресуда Управног суда 4 У 14850/15 (2012) од 17.12.2015. године и предмет враћа Управном суду на поновно одлучивање.

ОДБИЈА СЕ захтев противне странке за накнаду трошкова.

Образложење

Побијаном пресудом уважена је тужба противне странке и поништено је решење Министарства спољне и унутрашње трговине и телекомуникација Републике Србије број 334-00-00312/12-03 од 28.09.2012. године, уважена је жалба тужиоца и поништено је решење Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, Сектора тржишне инспекције, Одељења Панчево број 273-334-00253/12-17 од 14.05.2012. године, којим је од тужиоца одузета роба намењена промету, ускладиштена на стоваришту грађевинског материјала у ..., и то роба: глатко бетонско гвожђе у количини од 460.760 килограма и ребрasto бетонско гвожђе у шипкама у количини од 23.530 килограма. Побијаном пресудом је решено да се одузета роба врати тужиоцу.

Захтеве за преиспитивање побијане пресуде поднели су Министарство трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије, као правни следбеник Министарства спољне и унутрашње трговине и телекомуникација Републике Србије и исти је заведен у Врховном касационом суду под бројем Узп 42/2016, као и Република Србија, који захтев је заведен у Врховном касационом суду под бројем Узп 45/2016. Како се наведеним захтевима побија законитост исте пресуде Управног суда, 4 У 14850/15 (2012) од 17.12.2015. године, Врховни касациони суд је, на основу сходне примене одредбе члана 328. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС"

72/11... 55/14), спојио поступке по захтевима ради економичности поступка и доношења јединствене одлуке, тако што је списе предмета Узп 45/2016 спојио списима предмета Узп 42/2016, под којим бројем ће се предмет даље водити.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде, поднетом од стране Министарства трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије, због повреде правила поступка која је од битног утицаја на решење управне ствари и повреде закона, другог прописа или општег акта, подносилац истиче да је Управни суд побијану пресуду донео у извршењу пресуде Врховног касационог суда Узп 348/14 од 14.09.2015. године, којом су уважени захтеви за преиспитивање судске одлуке које су поднели Министарство трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије и Република Србија и укинута је претходно донета пресуда Управног суда 4 У 7207/14 од 29.09.2014. године, исте садржине као и овде побијана пресуда. Указује на то, да Управни суд, доносећи побијану пресуду, није поново одржао усмену јавну расправу, а пресуду је донео у пуној јурисдикцији, позивајући се на одредбу члана 43. став 1. Закона о управним споровима. Сматра да су повређене и одредбе члана 55. став 3. Закона о управним споровима, јер Управни суд у поновном поступку није на јавној расправи разјаснио и утврдио, извођењем и оценом предложених доказа у току судског поступка, чињенице на које му је указао Врховни касациони суд. Наводи да је пресуда захваћена повредом правила поступка из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер пресуда којом је одлучено у пуној јурисдикцији не садржи разлоге за одлуку донету у диспозитиву. Наводи да овај управни спор изискује саслушање странака, као и ангажовање стручњака из области књиговодства, што је наложио Врховни касациони суд и што је обавезујуће за Управни суд у поновном одлучивању, а што није учињено. Предлаже да суд захтев уважи и побијану пресуду преиначи или укине и предмет врати Управном суду на поновно одлучивање.

Република Србија, преко Државног правобраниоца Републике Србије, у захтеву за преиспитивање судске одлуке, поднетом, због повреде правила поступка од битног утицаја на решење управне ствари и повреде закона, другог прописа или општег акта, предлаже да суд захтев уважи и побијану пресуду преиначи или укине и предмет врати Управном суду на поновно одлучивање.

Противна странка, "АА" из ..., у одговору на захтеве, предлаже да суд исте одбије и обавезе тужено Министарство трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије да му надокнади трошкове за састав одговора по АТ у износу од 45.000,00 динара.

Поступајући по поднетим захтевима и испитујући побијану пресуду у границама захтева у смислу одредбе члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтеви су основани.

Побијана пресуда је донета у поновном поступку, пошто је пресуда Управног суда 12 У 15273/12 од 16.04.2013. године, којом је одбијена тужба тужиоца у истој управној ствари, поништена одлуком Уставног суда Уж бр. 4581/13 од 10.04.2014.

године усвајањем уставне жалбе Привредног друштва за трговину и услуге "АА" и утврђивањем да је пресудом Управног суда У 15273/12 од 16.04.2013. године повређено право подносиоца уставне жалбе на правично суђење из одредбе члана 32. став 1. Устава Републике Србије. Након тога је Управни суд, у поновном поступку, а поступајући у извршењу одлуке Уставног суда, донео пресуду 4 У 7207/14 дана 29.09.2014. године, којом је уважена тужба противне странке и поништено је решење туженог органа од 28.09.2012. године, уважена је жалба тужиоца и поништено је решење првостепеног органа од 14.05.2012. године и решено је да се одузета роба, наведена у диспозитиву првостепеног решења, врати тужиоцу. Одлучујући о захтевима туженог органа и Републике Србије на пресуду Управног суда од 29.09.2014. године, Врховни касациони суд је својом пресудом Узп 348/14 од 14.09.2015. године уважио захтеве, укинуо пресуду Управног суда од 29.09.2014. године и предмет вратио Управном суду на поновно одлучивање. У извршењу пресуде Врховног касационог суда од 14.09.2015. године Управни суд је донео овде побијану пресуду.

Према разлозима образложења побијане пресуде, погрешно су првостепени и тужени орган оценили да у конкретном случају треба применити одредбу члана 45. став 1. тачка 7. Закона о условима за обављање промета робе, вршења услуга у промету робе и инспекцијском надзору, чиме је повређен закон на штету тужиоца, те, имајући у виду да је поступак трајао девет година, а да утврђено чињенично стање у списима предмета пружа поуздан основ за одлучивање у спору пуне јурисдикције, применом одредбе члана 43. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је донео одлуку као у диспозитиву пресуде. По налажењу Управног суда, у поступку контроле Републичке тржишне инспекције учињене су значајније процесне неправилности, које су утицале на правилност самог поступка, а, самим тим, и на законитост решења о одузимању робе тужиоцу, коме није била дата адекватна и ефективна прилика да представи свој случај, односно своју одбрану изнесе на начин којим би били задовољени установљени стандарди правичног одлучивања о његовој обавези или одговорности.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да се основано наводима захтева указује да су пресудом начињене битне повреде правила поступка, због чега се није могла испитати правилна примена материјалног права.

Одредбом члана 55. став 2. Закона о управним споровима је прописано да пресудом којом захтев уважава Врховни касациони суд може да укине или преиначи судску одлуку против које је поднет захтев. Ставом 3. истог члана Закона је прописано да ако Врховни касациони суд укине судску одлуку, предмет враћа суду чија је одлука укинута, а тај суд је дужан да изведе све процесне радње и да расправи питања на која му је указао надлежни суд.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, Врховни касациони суд налази да је Управни суд побијану пресуду донео уз битну повреду правила поступка из наведене законске одредбе, јер, доносећи пресуду у извршењу пресуде Врховног касационог суда Узп 348/14 од 14.09.2015. године, није поступио по обавезујућим налозима Врховног касационог суда из те пресуде.

Одредбом члана 43. став 1. Закона о управним споровима, чијом применом је побијана пресуда донета, прописано је да ће, када нађе да оспорени управни акт треба поништити, суд пресудом решити управну ствар ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то. Таква пресуда у свему замењује поништени акт (спор пуне јурисдикције).

Управни суд је, одлучујући у спору пуне јурисдикције, применом одредбе члана 43. став 1. Закона о управним споровима, уважио тужбу тужиоца, поништио решење туженог органа, уважио жалбу тужиоца и поништио решење првостепеног органа, и вратио одузету робу тужиоцу, при чему није одлучио у управној ствари покренутој по службеној дужности, односно, пресуда није заменила поништени акт како је то прописано цитираном законском одредбом, а имајући у виду да се ради о управном поступку покренутом по службеној дужности у смислу одредбе члана 113. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ" 33/97 и 31/01). Тиме што је одузету робу вратио тужиоцу Управни суд није решио управну ствар, односно, пропустио је да спроведе поступак у коме ће ту управну ствар сам да реши, а што му је било наложено пресудом Врховног касационог суда Узп 348/14 од 14.09.2015. године. Поништај решења првостепеног органа не може да буде правни основ враћања робе у ситуацији када је Управни суд одлучивао у пуној јурисдикцији, јер тај суд није утврдио да је тужилац у свему поступао законито. Управни суд се у разлозима образложења своје пресуде само ограничио на констатовање учињених грешака од стране управних органа, при чему није решио управну ствар, односно, да ли су постојали услови за одузимање робе у смислу одредбе члана 45. став 1. тачка 7. Закона о условима за обављање промета робе, вршења услуга у промету робе и инспекцијском надзору. Суд је, истина, сматрао да нема места примени наведене законске одредбе, али није образложио из ког разлога нема места њеној примени у ситуацији када је инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврдио да се продаје роба која није прописно пописана и када је директор тужиоца у тренутку инспекцијске контроле изјавио да роба није пописана, а што није оповргао ни у наводима жалбе од 01.02.2005. године, изјављене на првостепено решење о одузимању робе. Управни суд, даље, налази да је првостепени орган оценио да је попис робе извршен накнадно и да су подаци о попису антидатирани, при чему је такав закључак извео непосредним опажањем, без помоћи лица које располаже стручним знањем у смислу одредбе члана 173. Закона о општем управном поступку, а на околност аутентичности достављене документације. Уколико сматра да је првостепени орган направио наведене пропусте, Управни суд, који такође не располаже стручним знањем у тој области, је био дужан да изведе доказе вештачењем од стране лица које располаже стручним знањем, што није учинио. Пресудом Врховног касационог суда Узп 348/14 од 14.09.2015. године наложено је Управном суду да на јавној расправи разјасни и утврди, извођењем и оценом предложених доказа у току судског поступка, да ли су и, ако јесу, на који начин полицијски службеници својим принудним понашањем утицали на тужиоца да приликом саслушања у првостепеном управном поступку изјави да роба на складишту у ... није пописана у време продаје једног дела те робе у јануару месецу 2005. године, као и да роба није пописивана у току 2004. године, као и истинитост тврдње тужиоца да је попис робе на складишту у ... извршен законито, како у погледу садржине пописа, тако и у погледу времена извршеног пописа, а све то на основу предложених доказа саслушањем стручњака из области књиговодства. Пропуштањем да поступи по

упутствима из ове пресуде, Управни суд је пресуду донео уз битну повреду одредбе члана 55. став 3. Закона о управним споровима, а које повреде ће у поновном поступку да отклони, поступајући по упутствима из ове пресуде, а затим ће, након оцене свих доказа, правилно да примени материјално право.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је нашао да су захтеви за преиспитивање побијане пресуде основани, па је, на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о управним споровима, захтеве уважио и побијану пресуду Управног суда укинуо и предмет вратио Управном суду на поновно одлучивање, како би у поновном поступку суд отклонио повреде правила поступка на које му је указано овом пресудом и, након оцене свих доказа, правилно применио материјално право.

Врховни касациони суд је, с обзиром на то, да су захтеви за преиспитивање судске одлуке уважени, на основу одредбе члана 165. став 1. у вези члана 153. Закона о парничном поступку, који закон се на питања поступка решавања управних спорова која нису уређена тим законом сходно примењује, сагласно одредби члана 74. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу другом диспозитива пресуде, односно одбио захтев противне странке за накнаду трошкова овог поступка.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 09.02.2017. године, Узп 42/2016

Записничар,
Весна Мраковић, с.р.

Председник већа – судија,
Мирјана Ивић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић